Virgül 20 Ağustos #2

2019-08-20 18:53:55

Bugünlerde yazamıyorum çünkü çocuklar var. Bende uzun kaldıklarında daha sakin olacağımı tahmin ediyordum ve bu sebepten yazma ihtiyacı da ortadan kalkıyor. Ne zaman tam mutlusun? Çocuklar yanındayken.

Hayat oyuncu olmadan seyirci olamayacağın bir tiyatro. Burada oynamak için içinde bulunmak, bir vazife icra etmen gerekiyor. Bir şekilde birilerinin bir şeyi oluyorsun, hakikat de bu manada aslında içinde olmadan görülmesi imkansız bir kavram. Nasıl ki dünyada yaşamadan onun nasıl bir şey olduğunu görme imkanın yok, hakikatin içinde olmadan da hakikati bilemezsin.

Bu durumda, falanca dildeki şu kavram çok önemli çap ve markasındaki felsefe meraklılarının söylediği de pek manasız kalıyor. Hakikatin tercümeden etkileneceğini, şu dilde ifade edilip, bu dilde edilemeyeceğini düşünüyorsanız, hakikatin ne olduğu konusunda önemli sorunlarınız var demektir.

Dile bağlı herhangi bir kavram, insanın soyutlamasına bağlı bir kavram veya bunun gibi zihinsel süreçlere bağlı kelime ve anlayışların sınırı, sadece dilin inşası ve fonksiyonu olabilir. Hakikati Almanların bulduğunu ama Türklerin bunu anlayacak lisani derinliğe sahip olmadığını düşünüyorsanız, hakikat anlayışınız hayli problemlidir.

Buradan günün modası bir anti-entelektüelcilik çıkmasın, daha çok kendini dünyanın merkezinde görenler için ufak bir hatırlatma. İnsan lisanla sınırlı olduğu sürece hakikat konusunda karanlıkta fili maşayla anlamaya çalışan biri kadar becerikli olabilir. Felsefenin veya benzer disiplinlerin sosyal tarafları da var, en soyut bilim alanlarında dahi kendinizi iyi ifade edebilmek ve doğru kavramları, doğru ilişkileri kurmak önemli. Bununla beraber dünyanın özü ve hakikatin kendisi bu dil faaliyetine bağlı olamaz. Dil bizim dünyayı çizmek için kullandığımız çubuk, hakikat ise o dünyanın bile gerisindeki ışıktır.